

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2019

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

ԵՎ

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Միտելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- 1) համա-րոպական, արժ-որել, գին-աճառ, ալ-արս
- 2) խարխա-ել, հղ-անալ, թրմ-ոց, հա-շտապ
- 3) սաղավար-, խր-վիլակ, գաղ-նի, խայ-աբղետ
- 4) նա-կին, տա-տակ, տա-տուկ, ապու-տ

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) ու-ափառ, տանջա-ուկ, հո-ուիի, ա-ահայր
- 2) մ-կահողմ, անդո-ագիր, չո-որդ, խորագ-ին
- 3) գործու-ում, այ-ենական, ա-կուն, հե-են
- 4) օ-ան, տա-երք, ըն-իմադիր, տա-ալուծել

3

Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ, ՉԵԽՈՍԼՎԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐ ԲԱՅԱԶԵՏ, ՍԱՐԻԱՆՅԱՆ ԻԶՎԱԾՔ
- 2) ՄԵԾ ՀԱՅՔ, ԼՅՈՒԴՈՎԻԿՈՍ ՏԱՄՆՎԵՑԵՐՈՐԴ, ԼՅՈՒԴՎԻԳ ՎԱՆ ԲԵԹՆՈՎԵՆ, ԹԱԻԼԱՆԴԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ
- 3) ԿԻԼԻԿԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ, ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱ, ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
- 4) ՎԵՐԻՆ ԱՐՏԱՇԱՏ, ՍՈՂՈՄՈՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆ, ՆՈՐ ՋՈՒՂԱ, ՍԱՆ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈ

4

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) պատրանք, գնացուցակ, վիրակապ, վերստին
- 2) ուղեկալ, ակնդետ, խնկաբույր, մանկամարդ
- 3) հրանոթ, հոգաբարձու, աղավնյակ, գիշանգղ
- 4) սրախողխող, լուսարձակ, ընչագուրկ, երկնասլաց

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառաձևերի) վերջին վանկն է շեշտվում:

- 1) քույրդ, քաղաքներից, դուստրեր
- 2) թրխկոց, կարծես թե, դրամարկղեր
- 3) մեծ-մեծ, ի դեպ, չեխովյան
- 4) վեցական, իհարկե, բարձրահոն

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված *n*-ն արտասանվում *վօ*:

- 1) ամենա**ո**րակյալ, կո**ո**սկր, երկարա**ո**տ
- 2) բազմա**ո**ստ, բարձր**ո**րակ, ցածրա**ո**րմ
- 3) հոգե**ո**րդի, հնա**ո**ճ, արջա**ո**րս
- 4) բարե**ո**ղջույն, ան**ո**ղոք, ենթա**ո**րովայնային

7

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) ճախրել, թռչել, ճողոպրել, սավառնել
- 2) ակնապիշ, սևեռուն, ակնբախ, անքթիթ
- 3) արդար, աչառու, իրավացի, անմեղ
- 4) պչրել, ծեքծեքել, սեթևեթևել, նազել

8

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Դատավճռով նախատեսված էր ամբողջ գույքի բռնագրավում:
- 2) Ակնոցի տակից աչքերը հառնեց դեմ դիմաց նստածին:
- 3) Ուսուցչուհին դրվատեց հայոց լեզվի օլիմպիադայում հաղթած աշակերտներին:
- 4) Ակուբներում հանգան վերջին կրակները, և վրանախումբը ընկղմվեց խավարի մեջ:

9

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *շատ ջուր վերցնել*-վեճերի առիթ տալ, *մատի փաթաթան անել*-խրատները մտապահել
- 2) *Ռուբիկոնն անցնել*-վճռական քայլ կատարել, *ձեռքերը լվանալ*-հրաժարվել մի բանի մասնակցելուց
- 3) *ջուր ծեծել*-ավելորդ, անօգուտ խոսել, *կրակի հետ խաղալ*-վտանգավոր քայլ կատարել
- 4) *մի թելով կարած լինել*-նույն բացասական հատկություններն ունենալ, *քամուն տալ*-վատնել

10

Ո՞ր շարքի բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) հանդուգն-վեհերոտ, տարակարծիք-համատեղ
- 2) բերրի-անպտուղ, ներհակ-իրարամերժ
- 3) երևակայական-պատմական, իմաստակ-թերուս
- 4) մեծատուն-ընչագուրկ, մեղանչել-ապաշխարել

11

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը ածանցավոր:

- 1) թավուտ, ծիրանագույն, տհաճ, ամենալավ
- 2) պարագիծ, քուրք, անդրավարտիք, փափուկ
- 3) ազդու, փառք, հատուկ, արժանի
- 4) թերահավատ, խելագար, վայելուչ, հրապարակ

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) բարետես, փայտածուխ, դավաղիիր
- 2) կաշեգործ, տնետուն, լուսահորդ
- 3) կորամեջք, դյուցազուն, այգաբաց
- 4) ալեծուփ, նախնադար, դափնեպսակ

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում -*եր* վերջավորությամբ:

- 1) վագր, դիտակետ, հերթապահ, միջնապատ
- 2) ստուգայց, սարալանջ, ձիաբեռ, խաղաթուղթ
- 3) գիտափորձ, մեծատառ, շտաբ, ճամփեզր
- 4) թռչնաբույն, գորացույց, հողամաս, ամսագիր

14

Տրված հատվածներում հողի ո՞ր տեսակը գործածված չէ:

- Երգերդ աղբյուր են գուլալ՝ Մեր երկրի արևից բխած:
- Կարծես շատ քիչ է աշխարհիս հողը, Որ մարդիկ մեռնում ու հող են դառնում:
- Տխուր երեկոն զարկել է վրան. Սիրտս կարոտով կանչում է քեզ, ե՛կ:

- 1) ստացական
- 2) դիմորոշ
- 3) որոշիչ
- 4) ցուցական

15

Ո՞ր նախադասության մեջ կապ չկա:

- 1) Նա ինձ մոտ է գիշերում. երեկոյան եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեն:
- 2) Ես գիտեմ՝ մի օր պիտի չքանաս Որպես մի երագ՝ չծնված բնավ:
- 3) Մայրը ուշադիր հետևում էր, մինչև որդին անցավ սառցակալած ճանապարհը:
- 4) Բախտը ինձնից թռավ, գնաց Վերջալույսի շողերի մեջ:

16

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են անկախ դերբայներ:

- 1) գտած, լրագրող, ցանկանալ
- 2) արտասանի, թվռացող, քնեցնելիս
- 3) կարկամած, փախել, գրելուց
- 4) ամպած, դառնալով, բարձրացող

17

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են կազմությամբ պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) գաղթել, բռնել, կտրտել, խաղալ
- 2) դողանջել, գրուցել, թույլատրել, տեսնել
- 3) հոգնել, վազվզել, մարտնչել, հարցնել
- 4) կարդալ, կառչել, դիպչել, տնկել

18

Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի բայ *չկա*:

- 1) Նայեցի նրա դեմքին. այդ դեմքը միաժամանակ արտահայտում էր և՛ գայրույթ, և՛ պաղատանք:
- 2) Բայց հոգիս չունի ոչ մի հանգրվան, Նորից թովում է ինձ ոսկե հեռուն:
- 3) Եվ տեսնում էի՝ զմրուխտ շորերով Մի նավ էր սահում օրոր ու շորոր:
- 4) Ես, որ երբեք զգացմունքային չեմ եղել, ուզեցի հրացանս առնել և հենց նրա աչքի առջև փշրել այն:

19

Ո՞ր նախադասության մեջ *ու* հոլովման ենթարկվող գոյական *չկա*:

- 1) Կլինես քնքուշ, մոտիկ, հարազատ, Անուշ խոսքերով կոյուքես հոգիս:
- 2) Ձին ճանաչում էր այդ հովտի բոլոր բույրերն ու հոտերը:
- 3) Ձորակներում հիմա էլ կա Մանասի տնկած այգին՝ սպիտակ ու կարմիր վարդերի թփերով:
- 4) Ծնողը պարտավոր է երեխայի մեջ դեռ մանկուց սեր սերմանել դեպի հայրենիքը:

20

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածականներ:

- 1) բաղձալի, ամենևին, վայելուչ, մկանուտ
- 2) առաջնային, այսպիսի, աշխույժ, արթուն
- 3) արագահոս, վճռորոշ, խավարամած, հմայիչ
- 4) մարդախույս, մշտապես, միակ, պարզունակ

21 Ո՞րն է պարզ համառոտ նախադասություն:

- 1) Ուշ գիշեր է:
- 2) Լույսը շուտով կբացվի:
- 3) Երեխաներ, մի՛ վազեք:
- 4) Ինձ չեն հասկանում:

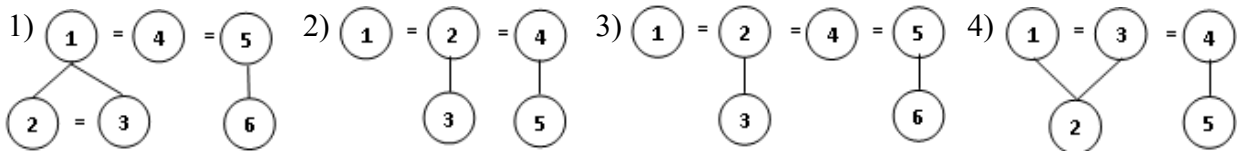
22 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Չայնը ալիքվելով հասավ անձավին, ..., և նորից տիրեց լարված լռություն:

- 1) ինչքան էլ լեռնալանջը բուսականությունից զուրկ էր
- 2) իսկ վերին այրերի մոտ, ցից-ցից քարերին թառած, հեռուներից են նայում հպարտ արծիվները
- 3) որ ահարկու երախի պես կլանեց նրան
- 4) որ զրնգուն երգի պես տարածվում էր շրջակայքում

23 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Օրերի մշուշից մոտենում է ինձ չուլախ Եզորը, ելնում է, ինչպես մեր ժայռերը՝ սպիտակ մառախուղի միջից, և ես տեսնում եմ նրա ցեխոտ մեջքը և կավի նման մաշկը, որ դեղնել էր քարանձավի խոնավությունից:

24 Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Բրուտանոցից ութսուն-իննսուն մետր հեռավորության վրա արևի ցուլքերով ոսկևորված ձորն էր:
- 2) Խթանելով տնտեսության զարգացումը՝ պետությունը փորձում է լուծել սոցիալական խնդիրներ:
- 3) Ծեր արծվի պես բաց արեց աչքերն ու իրեն դիմաց տեսավ դաժան մահը:
- 4) Նա եղավ շատ երկրներում, բայց ի վերջո վերադարձավ և մեզ համար հյուսեց իր հոգեգմայլ երգը:

25

Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Որքա՛ն լավ է մարդկանց՝ քեզ լիովին վստահելը:*
Որքա՛ն լավ է, երբ մարդիկ քեզ լիովին վստահում են:
- 2) *Թատրոնը չափից ավելի շատ սիրողը ի վերջո խեղդում է իր սիրելիին:*
Նա, ով չափից ավելի շատ է սիրում թատրոնը, ի վերջո խեղդում է իր սիրելիին:
- 3) *Հրատապ խնդիր է երկու թունելախորշերի միանալը ճիշտ ժամկետում:*
Հրատապ խնդիրն այն է, որ երկու թունելախորշերը միանան ճիշտ ժամկետում:
- 4) *Ուսուցիչը կարդաց պարզևի արժանացածների անունները:*
Ուսուցիչը կարդաց նրանց անունները, ովքեր պարզևի են արժանացել:

26

Ո՞ր տարբերակում է ենթակայի արտահայտությունը սխալ նշված:

- 1) Ու եկողներն էլ խորհուրդ չեն տալու Փնտրել անհնարն ու անկարելին:
(գոյական)
- 2) Ի՞նչ է մնում գնացողին, Ի՞նչ է մնում ինձ անելու: (դերանուն)
- 3) Մեջքին է ընկել թաց գետնի վրա. խեղճը կմրսի: (ածական)
- 4) Այդ ընդարձակ սենյակում խոնավության պատճառով ոչ մեկը չէր ապրում:
(դերանուն)

27

Ո՞ր տարբերակում ընդգծվածներից ոչ մեկը որոշիչ չէ:

- 1) Ո՞վ է կանգնել **պաշտպան** երկրին մեր ավեր, Ո՞վ է թարգման մեր **դարավոր** տանջանքին:
- 2) Ու զանգերն այն լալազին **Մեռնող** իմ երկրում Չեն հուզելու քո հոգին **Տխրությանը** անհուն:
- 3) Թշնամին եկավ մութի պես **կամաց**, Ամենքն **ահաբեկ** փախան դեպի սար:
- 4) Եվ հյուսիսային **հեռուներում** ու ցրտում Կարծես ցոլաց իմ նաիրյան արևն **ալ:**

28

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Այլայլված ու գրգռված տեղ հասավ Վահանը որ նկատելով եղբոր դիակը ուշակորույս ընկավ գետնին:
- 2) Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտներ նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:
- 3) Որքան հեռանում էր այնքան ավելի էր զգում ինչ-որ մեկի անհանգստություն պատճառող ներկայությունը:
- 4) Բաթը զայրույթից կորցրել էր իրեն և նրա բիբերը թվում էր ուզում էին դուրս պոռթկալ ակնակապիճներից:

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Տուն գնալիս բրուտ Ավագը մի քանի քար է դարսում իրար վրա, վերևն էլ դնում ցաքի փուշ, որպեսզի, ինչպես ինքն է ասում, «քամին խաղա» և չորացնի ամանները:
2. Առաջին մասում դրված են «չարխը», ջրի կուժը և կավե ցեխը, երկրորդ մասում բերանի վրա շարված են դեռ չթրծած կժեր, կուլաներ, գավաթներ և դարակներ:
3. Բրուտի քարանձավը երկու մասից է. առաջինն ավելի ցածր է, երկրորդը՝ բեմի չափ բարձր:
4. Քարանձավը դուռ չունի, այդ պատճառով էլ բրուտները ուրիշ կերպ են մուտքը փակում:

- 1) 4, 3, 1, 2
- 2) 4, 1, 3, 2
- 3) 3, 2, 4, 1
- 4) 3, 4, 2, 1

Գործառական ո՞ր ոճով է շարադրված հետևյալ հատվածը:

Առաջին անգամը չէ, որ ինձ վիճակվում է հայտնվել այն աննախանձելի ու անձեռնտու վիճակում, երբ ուրիշները գովաբանելով գովաբանում են մեր մշակույթի այս կամ այն երևույթը, իսկ ես հանձն եմ առնում առարկողի դերը: Ինչո՞ւ, եթե իրոք, դերն աննախանձելի է և, մանավանդ, անձեռնտու: Այն պատճառով, որ գովաբանությունը թվում է անհիմն, անճշմարիտ, իսկ ո՞ւմ հայտնի չէ հինավուրց ասացվածքը՝ «Ես Պլատոնին սիրում եմ, բայց ճշմարտությունն ավելի եմ սիրում»: Ավելի էական պատճառ էլ կա. այն, որ անճշմարիտ գովաբանությունը սխալ ճանապարհի է մղում արվեստը, և դրա հանդեպ չի կարելի անտարբեր լինել:

- 1) հրապարակախոսական
- 2) վարչական
- 3) գեղարվեստական
- 4) գիտական

Ո՞ր միտքն է սխալ Ա. Իսահակյանի «Սաադիի վերջին գարունը» ստեղծագործության վերաբերյալ:

- 1) Սաադին կյանքի վերջնագծին խորհում է աշխարհի ու կյանքի մասին:
- 2) Սաադին մտորում է, որ հարյուր տարվա կյանքն անցել է մի գիշերվա երազի պես:
- 3) Խոր ծերության հասած բանաստեղծը շարունակում է հիանալ աշխարհի գեղեցկությամբ:
- 4) Սաադին մահանում է՝ խորապես հիասթափված կանանցից:

Ա. Բակունցի ո՞ր պատմվածքից բերված հատված չկա:

- *«Այդ կինը երբեք բոբիկ ոտքերով չի քայլել, չի նստել միացող աթարի առաջ»:*
- *«...Նայում էի գրատախտակի թվերին, աչքերիս առաջ բրդե շալով աղջկա գլուխը, ոտքերը ձյունի մեջ, ձյունի ճերմակության վրա օձի պես սև պարանը»:*
- *«Թվում է, թե այդ մոռացված մի անկյուն է այն օրերից, երբ դեռ մարդը չկար, և բրածո դինոզավրը նույնքան ազատ էր զգում իրեն, ինչպես արջը՝ մեր օրերում»:*

- 1) «Մթնածոր»
- 2) «Ալպիական մանուշակ»
- 3) «Միրհավ»
- 4) «Խոնարհ աղջիկը»

Ո՞ր հատվածը Հ. Թումանյանի որ ստեղծագործությունից է:

1. «Անուշ»	ա. Անց է կենում դարձյալ տարին:
2. «Թմկաբերդի առումը»	Նայում է կույսն ամեն օր,
3. «Փարվանա»	Ոչ մի սարից, ոչ մի ճամփին
4. «Հայոց լեռներում»	Չի երևում ձիավոր:
- բ. Տանում ենք հնուց մեր գանձերն անգին,
Մեր գանձերը ծով,
Ինչ որ դարերով
Երկնել է, ծնել մեր խորունկ հոգին:
- գ. Անմուրազ մեռած սիրահարների
Աստղերը թռած իրար են գալիս,
Գալիս, կարոտով մի հեղ համբուրվում
Աշխարհքից հեռու՝ լազուր կամարում:
- դ. Բաց արավ ցերեկն իր աչքը պայծառ
Աշխարհքի վրա, Ջավախքի վրա,
Ավերակ բերդին սև ամպի նման
Ծովսն ու թշնամին չոքել են ահա:

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-գ
- 3) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
- 4) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ

34

Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Եվ կարոտակեզ ահա կրկին
Վերադառնում եմ, որ առհավետ
Ունկնդիր լինեմ քո հին երգին
Եվ լամ, լամ անուշ քո երգի հետ...*

- 1) «Որպես Լաերտի որդին»
- 2) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես»
- 3) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 4) «Որպես լեռն է մեր պայծառ»

35

«Սասնա ծռեր» էպոսի վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ կա:

- 1) Խալիֆայի կողմից սպասվող վտանգից խուսափելու համար Սանասարն ու Բաղդասարը մոր խորհրդով հեռանում են Բաղդադից:
- 2) Մեծ Սիերը մենամարտում սպանում է Մըսրա Մելիքին և տիրում Բաղդադին:
- 3) Փոքր Սիերը լուծում է հոր վրեժը՝ սպանելով Չմշկիկ Սուլթանին և կոտորելով նրա զորքը:
- 4) Իմանալով Դավթի մահվան մասին՝ Խանդութը իրեն բերդի գլխից ցած է նետում և մահանում:

36

Ի՞նչ է նշանակում *բանաստեղծական շարք*:

- 1) լեզվական և բովանդակային ներքին ընդհանրություն ունեցող բանաստեղծությունների ամբողջություն
- 2) տարբեր թեմաներով գրված բանաստեղծությունների ժողովածու
- 3) տասը բանաստեղծությունից բաղկացած ժողովածու
- 4) մի քանի մասերից բաղկացած երկար բանաստեղծություն

37

Ո՞րն է Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի գլխավոր նպատակադրումը:

- 1) ազգի մտավորականներին մուրացկանության համար մեղադրելը
- 2) ազգի մեծահարուստ մարդկանց բթամտությունը ցույց տալը
- 3) մտավորականների թշվառ վիճակի նկատմամբ ազգային մեծատունների անտարբերությունը ցույց տալը
- 4) գլխավոր հերոսի ամուսնության ձախողման վերաբերյալ զվարճալի պատմություն ստեղծելը

38

Նշված պարբերականներից որի՞ն է աշխատակցել Մ. Նալբանդյանը:

- 1) «Ազդարար»
- 2) «Մշակ»
- 3) «Խիկար»
- 4) «Հյուսիսափայլ»

39

Տրված բառերից քանիստ՞ւմ ուղղագրական սխալ կա.

որձկալ, բամբիշ, ժուժկալ, արհամարել, երկվություն, քողտիք, վռփռալ, դիցուկ, փասյան, շանբուտ, անստգյուտ, հյուլե:

40

Տրված բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հոմանիշներից.

ձաղկել-խարագանել, հեզնել-ծաղրել, շավիղ-կածան, կապուկ-տրցակ, անվեհեր-դժխեմ, տարտամ-անորոշ, հտպիտ-խեղկատակ, առաթուր-զինված:

41

Տրված շարքում քանի՞ տեսակ դերանուն կա.

իրեն, սա, ինչ-ինչ, որևէ, նույնքան, մյուս, այստեղ, ուրիշ, ոմն, իրար, ոչ մի, այլ:

42

Տրված հատվածում քանի՞ ուղիղ խնդիր կա:

Թե ուր գնացին Հուդային սպանած երկուսը, չիմացվեց, բայց թողնելով ծանոթ արահետը՝ նա խորացավ ձիթենիներով շրջապատված տարածքը՝ քսակի ոսկիները շարտելով իր շուրջը հայտնվող մուրացիկներին՝ ձեռքի դողացող ափերը անցորդներին ուղղած:

43

Նախադասություններից քանիստ՞ւմ ստորակետ պիտի դրվի:

- Մտնելով նրա առանձնասենյակը և հանդիպելով կատարյալ լռության անմիջապես գլխի ընկա այստեղ ինչ-որ բան այն չէ:
- Աղելինան հագել էր մետաքսյա զգեստ կիսակարճ թևերով և մազերը հավաքել նուրբ ժապավենով:
- Նորից հին մտքերից խռովվեց հոգիս և որոշեցի գնալ Ասպրամի խուցը դուրս բերելու այդ թշվառ կնոջը աշտարակից և վերադարձնելու նրան իր տիկնությունը:
- Իրար հանդիպում էինք վերհիշելու քսանականների Երևանը և հաճախ էինք քննարկում ներկան ու ապագան:
- Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէր որտեղ էր թաքնվել այդ մարդը կամ ինչ նպատակներ էր հետապնդում:
- Հակոբին ճանապարհ դնելիս հայրս այդ ահեղ մարդն անգամ չկարողացավ զսպել արցունքները:

44

Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի վերաբերյալ պնդումներից քանիստ՞ն սխալ կա:

- Աղունը, հակառակ Միմոնի խեղճությանն ու անճարակությանը, կարողացել էր ընտանիքի համար բարեկեցիկ կյանք ստեղծել, քանի որ հարս էր եկել իր հոր տված հարուստ օժիտով:
- Աղունը հպարտությամբ է խոսում այն մասին, որ իր որդի Արմենակը գրելու ձիրքը ժառանգել է իրենից, և նրա լավագույն գրվածքները իր պատմածների հիման վրա են ստեղծվել:
- Աղունը Արմենակի՝ կյանքում ունեցած հաջողությունները և բարձր դիրքը կապում է այն բանի հետ, որ որդին բնավորությամբ իրեն է նման և չի ժառանգել իր հայր Միմոնի հարմարվողականությունը:
- Աղունը անում է ամեն ինչ, որ իր կրտսեր որդի Սերոն նույնպես եղբոր նման քաղաքում ապրի:
- Աղունի մայրացուն դեմ էր, որ Աղունը ամուսնանա Միմոնի հետ:
- Աղունը միշտ նշում է, որ թեև ինքը մայր չի ունեցել, բայց մայրացուն իրեն մեծացրել ու խնամել է հարազատի նման:

45

Նշել այն բառերի (բառաձևերի) համարները, որոնց բոլոր վանկերը բաց են.

1. հիրավի, 2. սիրելի, 3. հյուրասիրելու, 4. հնամենի, 5. ձեռնտու, 6. ձևափոխելու, 7. հայելի, 8. վերարկու, 9. մարտավկա:

46

Նշել բարդ բառերի համարները.

1. եռանկյուն, 2. արձակագիր, 3. ձեղնահարկ, 4. վերնատուն, 5. վատթարագույն, 6. ժպտադեմ, 7. գերան, 8. դասալիք, 9. մեծարգո:

47

Տրվածներից որո՞նք են պարզ ժամանակաձևեր.

1. չէր ապաքինվել, 2. պետք է մտածելիք, 3. եփեցինք-թափեցինք, 4. արժանանալու է, 5. կանգ էր առել, 6. դուրս եկավ, 7. չպիտի լսես, 8. թույլ մի՛ տուր, 9. սիրտ արեց:

48

Նշել նախադասության այն անդամների համարները, որոնց շարահյուսական պաշտոնը ճիշտ է նշված:

Ընդմիջումից հետո հանդեսի երկրորդ մասը պիտի սկսվեր մի բանաստեղծությամբ, որ արտասանելու էր Խոնարհի քույրը, և երբ վարագույրը բացվեց, փոքրիկ աղջիկը մանկան գիլ ձայնով սկսեց արտասանել:

1. **ընդմիջումից հետո**-ժամանակի պարագա
2. **երկրորդ**-որոշիչ
3. **պիտի սկսվեր**-բաղադրյալ ստորոգյալ
4. **որ**-ուղիղ խնդիր
5. **վարագույրը**-ուղիղ խնդիր
6. **երբ**-ժամանակի պարագա

49

Նշել Ե. Չարենցի ստեղծագործությունների համարները.

1. «Անվերնագիր» («Իմ մահվան օրը...»), 2. «Տաղ անձնական», 3. «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները», 4. «Օտար, ամայի ճամփեքի վրա», 5. «Հեռացումի խոսքեր», 6. «Մահվան տեսիլ», 7. «Բիրբիական», 8. «Դանթեական առասպել», 9. «Հարդագողի ճամփորդները»:

50

Ո՞ր հատվածներն են արևմտահայերենով:

1. Իրիկվան մեջ, գյուղին քով,
Կմրմնջե գուռն ուռիին տակ շքեղ:
Չայն կլեցնե աղբյուրն երգովը բյուրեղ,
Աստղը՝ բյուրեղ արցունքով:
2. Ու գեթ ցուք մը տայի ոսկի իմ հուրես
Մութ հոգիի ճըրագներուն ցրտահար:
3. Երեսդ է լուսնի նըման բոլորեալ, տեսդ՝ արեգական.
Ոնց որ դու ելնես քալես, արեգակերպ կու փայլես:
4. Թույլ շրշյուն մը, հետո բույր մը մշկեցի.
Եվ համրագին գիրքը ձեռքես կ'իյնա վար:
5. Արա՛քս, ինչո՞ւ ձկանց հետ
Պար չես բռնում մանկական,
Դու, դեռ ծովը չի հասած,
Սգավոր ես ինձ նման:

Բ մակարդակ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են գրվում գծիկով:

- 1) հուշարձան(կոթող), կաս(կարմիր), դույզն(ինչ)
- 2) հարավ(արևմուտք), Սևան(հէկ), մանր(մունր)
- 3) մեն(մենակ), փոխ(վարչապետ), թև(թիկունք)
- 4) անտես(անհայտ), գիշեր(ցերեկ), կողք(կողքի)

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատներն են միավանկ:

- 1) խրճածև, կարկտաբեր, սնապարծ
- 2) աղյուսապատ, պնդօղակ, թռչնորս
- 3) հանքափոր, անձկություն, մարդկային
- 4) ուսուցչուհի, առաջնակարգ, շրջանավարտ

53

Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **գգրոց** - սեղանի դարակ, **դարավանդ** - հնուց ավանդված
- 2) **լերկ** - բուսականությունից գուրկ, **գայթել** - ոտքը սահել
- 3) **գրաստ** - բեռնակիր կենդանի, **երախայրիք** - առաջին պտուղ
- 4) **սնգույր** - երեսը ներկելու քսուք, **մատովակ** - գինի մատուցող

54

Ո՞ր շարքի բառերից *ոչ մեկի* արմատին (արմատներից մեկին) *չի* կարող միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) **-անի** - տեսակավորել, սակավապետ, միգապատ
- 2) **-ու** - կատվածագ, առապար, բարդի
- 3) **-ի** - այծենակաճ, տարբերակ, վայրենաբար
- 4) **-որդ** - միջնապատ, կարոտագին, բնութագիր

55

Ո՞ր նախադասության մեջ մակրայ կա:

- 1) Փերիները սարի գլխին Հավաքվեցին գիշերով:
- 2) Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան՝ Վիճակ հանելու աշխույժ երգերով:
- 3) Մեր առջև ձորն էր թշուրմ խավարչտին, Մեր դեմը՝ խաղում գիշերվա շունչը:
- 4) Ու ձորի գլխին մոլորված կանգնած՝ Նայում է ներքև՝ սիրտը սևակնած:

56

Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Դեպի արևը դարեր ու դարեր թռի՛ր, սլացի՛ր, ազնի՛վ քարավան:
- 2) Բայց աչքերը մեր արևներ չտեսան, Եվ մեր սրտերը՝ լուսավոր հեռուներ:
- 3) Էլի գարուն կգա, կբացվի վարդը:
- 4) Ամեն վայրկյան սիրով տրտում ասում եմ ես՝ մնաս բարով:

57

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են համապատասխանում նշված տեսակին:

- 1) հոգուտ, միահամուռ, զեկուցում - *նյութական*
- 2) սույն, դեպի, առթիվ - *քերականական*
- 3) անշուշտ, թերևս, իրավամբ - *վերաբերմունքային*
- 4) որպեսզի, այսինչ, առանց - *քերականական*

58

Ո՞ր տարբերակում անենթակա նախադասություն կա:

- 1) Կախարդվածի պես կանգնած՝ Տնե՛ր, տնե՛ր ավերակ...
- 2) Մթնշաղ է. անձրևում է միալար:
- 3) Պատիվդ պահող չկա, Մասրեցի՛, բարի՛ մասրեցի:
- 4) Քայլե՛լ ու քայլե՛լ, թափառե՛լ մենակ աշխարհի փոշոտ ճանապարհներին...

59

Ո՞ր տարբերակում է տրված բարդ նախադասությունը սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Թփերի խշշոցը լսեցին թե չէ, կաքավներն իսկույն մի քանի պտույտով իջան արևախանձ արտերի վրա:*
Թփերի խշշոցը լսելուն պես կաքավներն իսկույն մի քանի պտույտով իջան արևախանձ արտերի վրա:
- 2) *Հայրենասեր մարդը, եթե անգամ կենսական պայմանները դժվարին են, չպետք է լքի հայրենի հողը:*
Հայրենասեր մարդը չպետք է լքի հայրենի հողը անգամ կենսական պայմանները դժվարին լինելու դեպքում:
- 3) *Ես, որ աշակերտել եմ թատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին, հայրենիքում անփոխարինելի դասեր էի առնում Արմենյանից:*
Ես՝ թատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին աշակերտածս, հայրենիքում անփոխարինելի դասեր էի առնում Արմենյանից:
- 4) *Երկրորդ հարկի պատշգամբից ճառախոսում էր նա՝ այն մարդը, որ ճանապարհին հանդիպել էր մեզ:*
Երկրորդ հարկի պատշգամբից ճառախոսում էր ճանապարհին մեզ հանդիպած մարդը:

60

Ո՞ր տարբերակում է ստորադաս նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Սարյանը, թեև ծնվել է Ռուսաստանում, հայրենասիրական ոգով է դաստիարակվել: (*գիջման պարագա*)
- 2) Ինչ որ ապրել էր սիրիայան հեռավոր արքայավայրում, հիշում էր ամենայն մանրամասնությամբ: (*ենթակա*)
- 3) Մի՞թե քո սիրելի դայակը ծերացել է այնքան, որ այլևս ոչ մի բանի պիտանի չէ: (*չափի պարագա*)
- 4) Հայտնի՞ր ինձ՝ ինչն է խանգարում արքայորդու ամուսնությանը իշխան Սևադայի դստեր հետ: (*ուղիղ խնդիր*)

61

Պնդումներից ո՞րն է սխալ:

- 1) Պ. Գուրյանի «Իմ ցավը» բանաստեղծությունն ավարտվում է «*Աստուծո ծաղրն է Աշխարհ ալ արդեն...*» տողով:
- 2) Բաֆֆին գրել է ոչ միայն արձակ ստեղծագործություններ, այլև բանաստեղծություններ:
- 3) Շիրվանզադեի «Արտիստը» պատմվածքի հերոս Լևոնը երագում էր մեկնել Իտալիա՝ Լուիզային մոտ լինելու համար:
- 4) «*Դանայան տակառ*» արտահայտությունը Գ. Չոհրապի «Ճիտին պարտքը» նովելում դարձել է տպավորիչ համեմատության եզր:

62

Տրված հատվածը Հ. Սահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

*Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին:*

- 1) «Քարափը»
- 2) «Մասրենի»
- 3) «Օրը մթնեց»
- 4) «Անտառում»

63

Տրված բառերից քանի՞սն են բարդածանցավոր.

վարքագիր, հրակայուն, գերբնական, անընդգրկելի, տարակարծիք, ակնածանք, կայանատեղ, բանտարկյալ, պատմավեպ:

64

Տարբերակներից քանիստ՞ում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ կա:

Քնած թե արթուն՝ ծերունին լսում էր երգը հեռավոր օվկիանի, ու հոգին, աշխարհից անկացած, տանում էր նրան հեռու մի աշխարհ, ուր ո՛չ վիշտ կար, ո՛չ էլ տառապանք:

- **քնած**-հարակատար դերբայ, չեզոք սեռ, **թե**-ստորադասական շաղկապ
- **հեռու**-տեղի մակբայ, **մի**-անորոշ դերանուն
- **անկացած**-սոսկածանցավոր բայ, **նրան**-անձնական դերանուն
- **էլ-ժամանակի** մակբայ, **լսում էր**-անկատար անցյալ, ներգործական սեռ
- **ուր**-հարաբերական դերանուն, **կար**-պակասավոր բայ, ըղձական անցյալ

65

Տրված հատվածում քանի՞ դերբայական դարձված կա:

Այս միտքն այնքան հաճելի թվաց Արշակին, որ նա նստեց՝ մտածմունքներից ու երթևեկությունից հոգնած: Բայց նա շարունակում էր մտածել և կարծում էր, որ Գնելին բարեկամանալով՝ կարելի է թե՛ հանգիստ զբաղվել Ավանի շինությամբ և թե՛ պատժել անհնազանդ նախարարներին: «Ի՞նչ անել, որի՞ն նախապատվություն տալ», - մտածում էր նա:

66

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում արմատի հնչյունափոխություն կա.

1. երևութական, 2. սննդամթերք, 3. սառցաշերտ, 4. թախծախառն, 5. կարծրատիպ, 6. վարչական, 7. ահագնացայտ, 8. վերստին, 9. ուխտադրուժ:

67

Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Ահա և ինքը՝ Վիլյամ Սարոյանը՝ Ֆրեզնոյի հյուրանոցներից մեկի նախասրահում կանգնած:
2. Ես, կանգնած տաճարի կենտրոնում, նայում եմ վեր. հպարտ եմ, որ այնտեղ՝ ամենավերևում՝ երկնքին մոտիկ՝ այն հրաշք գմբեթն է, որ վերակառուցել է Տրդատ ճարտարապետը:
3. Հունական ափերի և Միջերկրականի կենտրոնում գտնվող կղզիների բնակիչները տեսնում էին՝ ինչպես են ծովի խորքից ավելի ու ավելի շատ առագաստներ գալիս իրենց կողմը:
4. Ուղեվարը մեզ պատմում է միջնադարյան գմբեթի կործանվելու և վերակառուցվելու մասին, բայց Տրդատ ճարտարապետի անունը հասկանալի է՝ չի տալիս:
5. Սուրբ Սոֆյայի տաճարը չորս կողմից շրջապատված է միմարեթներով. քրիստոնեական շքեղաշուք տաճարը հետագայում մզկիթի է վերածվել և կցվել են այդ չորս միմարեթները:

Մտքերից որո՞նք են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Հին աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը Ալեքսանդրիայի հիասքանչ փարոսն է: Այն կառուցվել է Պտղոմեոս թագավորի օրոք, որի անունն էլ պետք է գրվեր փարոսի վրա: Սակայն նախագծող և ճարտարապետ Սոստրատեսը այս անարդարությանը չի հաշտվում և դիմում է խորամանկության: Մարմարի վրա քանդակում է հետևյալը. «Կինգացի Սոստրատեսն այս նվիրում է փրկարար աստվածներին՝ ի սեր ծովագնացների»: Հետո այս գրվածքը ծեփում է բարակ շերտով, սպա վրայից գրում է արքայի անունը՝ համոզված լինելով, որ ամենակարող ժամանակը ծեփը կպոկի, և աշխարհին հայտնի կդառնա իսկական ստեղծողի անունը: Այդպես էլ լինում է. որոշ ժամանակ անց ծեփը պոկվում է, և երևան է գալիս Սոստրատեսի անունը:

Այս հրաշագեղ կոթողը կանգուն է մնացել շուրջ հազար տարի, մինչև մ.թ. 8-րդ դարում լրջորեն վնասվել է երկրաշարժից: Ապա սկսվել է հրաշագեղ կոթողի քայքայումը: Իսկ 14-րդ դարում փարոսն ամբողջովին կործանվել է հուժկու երկրաշարժից:

1. Սոստրատեսը Պտղոմեոսի պահանջով գրում է, որ փարոսը նվիրում է փրկարար աստվածներին՝ ի սեր ծովագնացների:
2. Սոստրատեսը թագավորի անունը գրում է մարմարի վրայի գրվածքը ծածկած նոր շերտի վրա:
3. Բնական տարերքների պատճառով մարդկությունը գրկվել է աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը համարվող փարոսից:
4. Փարոսի իրական ստեղծողի անունը հայտնի է դառնում 14-րդ դարի հուժկու երկրաշարժից անմիջապես հետո:
5. Սոստրատեսը հույս ուներ, որ ծեփը թափվելուց հետո գիտնականները կկարողանան վերծանել իր գաղտնագիրը:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Որոշիչ ստորադաս նախադասությունը կարող է կապվել գերադասին *որ, երբ, որտեղ* հարաբերականներով:
2. Ենթակա ստորադաս նախադասությունը գերադասի հետ սովորաբար կապվում է *որ, թեև, թե* շաղկապներով:
3. Ներգործող անուղղակի խնդիր ստորադաս նախադասության գերադաս նախադասությունը միշտ կրավորական կառուցվածքի է:
4. Միևնույն բարդ նախադասության կազմում միաժամանակ չեն կարող լինել և՛ համադասությամբ, և՛ ստորադասությամբ կապվող բաղադրիչ նախադասություններ:
5. Գերադաս նախադասության պարզ ստորգյալը կարող է արտահայտվել ստորադաս նախադասությամբ:
6. *Այս, այդ, այն* ցուցական դերանունները գերադաս նախադասության կազմում կարող են հանդես գալ որպես հարաբերյալ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է*, *Միսալ է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Անորոշ դերբայը ենթարկվում է *ալ* հոլովման:
2. Հայերենի բոլոր բայերը ունեն դերբայական բոլոր ձևերը:
3. Ոչ բոլոր դեպքերում է բայական արմատով և *-ած*-ով կազմված բառը հարակատար դերբայ:
4. *Ե* խոնարհման բոլոր բայերի անորոշը և վաղակատարը ձևով նույնն են:
5. Անորոշ դերբայը եղանակային ձևերի կազմությանը չի մասնակցում:
6. Ենթակայական դերբայը կարող է ունենալ ուղիղ խնդիր լրացում: